

Boden-ANAN

medlemsblad för

Boden
Överluleå
Forskar Förening

Nr 4

Årgång 16

Oktober 2007

Kulturhusens Dag 9 september 2007.

Foto: Gunnar Petterson

Innehåll

- s.2 Föreningsinformation
Ordförande har ordet
- s.3 Nytt i hyllan, Återstäl-
lare, Korrigering, Med-
lemsmöte, Besöksstati-
stik, Låsreglerna, Öppet
hus
- s.4 Kulturhusens dag
- s.5 Kulturhusens Dag-
Tack, Tvättregister för
hushållningar och på
resor
- s.6 Om ortsnamn i Edefors
socken
- s.7 Granströms
- s.8 Stämman i Halmstad
- s.10 Sägställare Lars West-
man i Björkfors
Ove Westman,
- s.12 Foto på Frans Hellgren
med hustru
- s.13 Frans Emil Hellgrens
antavla
Eila Fredriksson
- s.14 Mat i slättertid
- s.15 Nya medlemmar,
Adressändringar,
Grattis, Tack

God Jul och Gott Nytt År

Styrelse och övriga funktionärer för Boden Överluleå ForskarFörening

•medlem i Sveriges Släktforskarförbund

Föreningens adress: Boden Överluleå ForskarFörening Idrottsgatan 2 D, 961 64 BODEN

Plusgiro: 1 57 58 - 6

Tel till forskarrummet i Råbäcksgården: 0921 - 504 13, e-post: boff.boden@spray.se

Ordförande	Björn Fredriksson	Nipvägen 18	961 44	Boden	tel 0921 - 653 15
		e-post: bjorn.fredriksson@egonet.se			
V.ordförande	Tomas Johansson	Degerbäckens By 71	961 95	Boden	tel 073 - 072 96 70
Sekreterare	Jim Karlsson	Allégatan 20	961 67	Boden	tel 0921 - 176 40
Kassör	Laila Munkestam	Rubinvägen 16	961 46	Boden	tel 0921 - 654 45
Ledamot	Lars Berg	Kusön 228	961 98	Boden	tel 0921 - 501 39
Styrelsesuppleanter	Berthill Munkestam	Rubinvägen 16	961 46	Boden	tel 0921 - 654 45
	Barbro Forsberg	Antilopvägen 11	961 68	Boden	tel 0921 - 196 15
Valberedning	Ingmar Åkerstrand	S Bredåker 57	961 95	Boden	tel 0921 - 47 01 65
	Peter Isaksson	Kristallvägen 31	961 46	Boden	tel 0921 - 659 48
	Sture Lindström	Kårgatan 7	961 33	Boden	tel 0921 - 196 34
Revisorer	Carl-Lennart Persson	Karetvägen 24	961 42	Boden	tel 0921 - 533 33
	Sixten Sandberg	Österby 950	961 95	Boden	tel 0928 - 401 32
Revisorsuppleanter	Catharina Källström	Sadelmakaregatan 1C	961 35	Boden	tel 0921 - 102 63
	Rickard Pålsson	Kungsgatan 17	961 61	Boden	tel 0921 - 158 83
Redaktion för medlemsbladet:					
Ansvarig utgivare	Agneta Silversparf	Garnisonsgatan 55	961 36	Boden	tel 0921 - 512 93
		e-post: agneta.silversparf@bredband.net			
	Eila Fredriksson	Nipvägen 18	961 44	Boden	tel 0921 - 653 15
		e-post: eila.fredriksson@egonet.se			
Bildansvarig	Vakant				

MEDLEMSAVGIFT, KODKORT och NYCKEL

Medlemsavgiften för år 2007 är 150 kronor.

Kodkort till ytterdörren och nyckel till kammaren finns att köpa i Råbäcksgården. Kodkort kostar 50 kronor och nyckel 90 kronor. För att köpa dessa fordras att du är medlem i föreningen. Kortet ger tillträde till lokalerna från kl. 07.00 till kl. 21.00 alla dagar i veckan. Nyckeln ger tillträde till kammaren, där vi förvarar våra samlingar.

Ta kontakt med någon i styrelsen om du är intresserad.

ADRESSÄNDRING

Om du ändrat adress, var vänlig meddela föreningen din nya. Vi får inte adressändringar från något register.

PLANERAD UTGIVNING

Boden-ANAN planeras komma ut:
vecka 7 - manusstopp 27 januari 2008
vecka 18 - manusstopp 13 april 2008

Ordförande har ordet

Som ni ser på sidan 2 så heter numera redaktören Agneta Silversparf. Vi hälsar henne välkommen! Samtidigt vill jag tacka avgående redaktören Ewa Sandberg för 10-årigt förtjänstfullt tidningsarbete.

Vardagsstädning och ordning vill vi väl alla att det skall vara i Råbäcksgården, men ibland är det lite si och så med den ideella viljan för sådana trivialiteter.

Vi har nu, från 8 oktober, anställt Carina Schylander på halvtid, men detta innebär inte att man slarvar med att sätta in mikrokorten på rätt plats eller att man fortsättningsvis inte får ta lite ansvar för städning m.m.

Tyvärr så har området, där Råbäcksgården ingår som ett av kulturhusen, drabbats av en inbrottsvåg. Restaurang Norri-gården har på 2 veckor varit utsatta för 5 inbrott och dessutom så eldades en bil upp mellan långlogen och torpet.

Vi har nu tecknat en försäkring, men inbrotten och vandaliseringen minskar väl knappast för det, men föreningen

kanske klarar sig ifrån att bli ekonomiskt ruinerad om något händer.

Höstens kurser är nu igång, kortkurserna är redan genomförda. Paleograficirkeln, med renskrivning av förlagan till 1734 års horerilag, har startat! Första träffen var glad och trevlig, precis som en cirkel skall vara, men tiden gick alldeles för fort.

Nästa år är det 200 år sedan vi norrbottningar var inblandade och drabbade av krigshandlingar mellan Sverige och Ryssland. Med anledning av detta så avser Nederluleå Hembygdsförening, i samarbete med BÖFF, att producera en bok som till 75% handlar om Norrbottens kustland och Tornedalens uppoffringar i människoliv, på grund av arméernas spridning av fältsjukan och konsekvenserna fram till idag.

Miss inte Arkivens Dag 10/11 på Stadshuset, BÖFF:s medlemsmöte 18/11 på Almska skolan och Öppet hus 15/12 och 16/12 i Råbäcksgården!

Välkomna och God Jul och Gott Nytt År!

Björnvrål

Nytt i hyllan

Byar och gårdar inom Gamla Stensele kommun 1702-1899
Bygdeanteckningar kring Brobyn och Vibbyn
Ett folk på marsch 1810 - 1872
Fjällbonäs by - bybor och grannar
Från lappfogde till smed
Gustav Vasa och hans folk
Innanbäcken
Kusån, byn som inte fanns
Kyrkstaden Luleå Gammelstad Världsarvet
Luleå stad 1860 - 1909
Nasafjäll
Nybyggarna i Norra Botten
Norrbottningen Johan Jakob Rutberg
Pålänge by genom sekler
Riksarkivets beståndsöversikt band 1 - 3
Riksarkivets och Landsarkivens årsbok 2007
Roknäs - mitt i Pitebygden
Sikfors by och byakista
Släktforskarnas årsbok 2007
Svenska industriminnen
Sveriges Riddarordnar
Åbyn Brännfors, en sågverksby
54 år i Lappland

Nya CD-skivor

Sveriges dödbok 1947 - 2006
Släkthistoriskt forum 1982 - 2006
Ättlingar till fältjägare Pär Brändholm

Återställare

Har du kört fast i ditt forskande, kanske inte har forskat på länge, eller till och med tappat inspirationen? Då är du välkommen att vara med på en återställare. Vi träffas 3 onsdagkvällar om 3 lektionstimmor, mellan kl 18.30 - 21.00. Vi kör igång när 6 - 8 deltagare anmält sej, så vänta inte. Anmälan gör du till Eila och Björn 0921-653 15 eller Ewa 722 74.

Korrigerig

I Boden-ANAN nr 3 sidorna 10 och 11 kom fotografernas namn bort, nämligen Carl-Lennart Persson och Eila Fredriksson. Ursäkta missödet!

Medlemsmöte

Söndag den 18/11 kl 14.00
träffas vi på Almska skolan

Föreläsare:
Berthill Munkestam
"Små korn från Heden"

Ur dagordningen:
- verksamhetsplan för 2008
- medlemsavgift för 2008
m.m.

Kaffeservering
och
besökslotteri

Välkomna!

51 000:e besökaren

Grattis Britt-Inger Åhl! Den 24 september blev du vinnare av 2 trisslotter. Vi önskar lycka till med skrapandet och vi hoppas att få se dig i TV-rutan.

Lås dörren!

På förekommen anledning kan meddelas att om den inre dörren till forskarlokalen inte låses, när den sista besökaren lämnar huset, så gäller inte försäkringen vid t.ex. inbrott. Så glöm inte att låsa, men förvissa dej först om att ingen sitter och kurar i något rum; den inre dörren kan inte låsas upp från insidan.

Öppet hus med glögg

Lördagen den 15 december kl 10.00 - 16.00 och söndagen den 16 december 2007 kl 11.00 - 16.00 är det vintermarknad i kyrkstugorna och forskarföreningen har öppet hus. Passa på att besöka oss då! Du kanske hittar en bra bok att köpa i julklapp.

Foton: Kerstin Lehto

En K-märkt dag

Fem i elva satte jag mig i bilen, hade just upptäckt att bussen går elva och jag har läst fel, 11-15 stod det, inte 11.15. Kanske väntar de in nåt eller så tror jag jag vet vart de ska först, tänkte jag och åkte. När jag såg kommunens annons om Kulturhusens Dag, bestämde jag direkt att jag skulle med, den här helgen skulle få bli en riktig kulturhelg. På lördagen var jag i Luleå, på Kulturkvällen, där jag bland annat gick på en visning bakom scenen på Norrbottensteatern. Där fick jag en inblick i en verksamhet som är i full gång. Men idag skulle det bli mer en dag om historia, Bodens historia.

Det började som jag trodde vid Bodens äldsta byggnad, Sockenmagasinet, eller vid ett magasin bredvid eftersom vår annars mycket trevliga och belästa guide, Björn Fredriksson, tog fel på hus. Som tur var fanns det andra som visste bättre vart vi skulle så vi hann aldrig bli irriterade på att ingen kom och låste upp. En sådan början är ju alltid bra, det lättar upp.

Och så hann ju jag komma ifatt och få höra Fredrik Nilsson berätta lite om svältåren på 1800-talet, som gjorde att man ville ha ett nödförråd av brödsäd och om stengrunden, som skulle göra det svårt att gräva sig in.

Sen skulle vi till Ballonghallen, den enda kvarvarande i Europa, och redan på vägen dit såg vi en gul luftballong sticka upp ur skogen. Ballongflygaren Per Helmersson, med markpersonal, stod redo att börja med ballonguppstigningarna. Där var redan rätt mycket folk, både gamla, unga och mittemellan, och vägen var smal och fullparkerad. Men medan vi tittade på hallen och testade lyfta med ballongen lyckades vår chaufför, Urban Sundbom, på nåt vis ta sig förbi alla hinder. Lite gruffigt var det här för alla var ivriga att flyga, så vi som var mindre ivriga stod över och gick och drack kaffe istället. Det kändes bra med lite värme för det var rätt kyligt i luften även om solen tittade fram emellanåt. Att militären använde ballonger för spaning var helt nytt för mig, men vad jag förstod använde de lite mindre ballonger än den vi fick prova. Antagligen så pass små att de fick plats fyllda i hallen. Och istället för varmluft använde de vätgas som är livsfarligt, men det är ju typiskt militärer. Vad jag fortfarande undrar är - om de använde telefon att meddela sig med, som någon sa, hängde sladden ner till någon fast station, eller? De hade väl inga trådlösa telefoner då.

Havremagasinet var nästa stopp. Där fanns Bodens filateliförening, under ledning av Tage Jacobson, som visade upp brev med stämplat från byarna i kring Boden, sånt trodde inte jag fanns. Och där började jag tycka att det var synd att jag inte är infödd bodensare för det fanns så mycket by- och släkthistoria att fördjupa sig i om man ville. Boden Överluleå ForskarFörening hade försäljning av bl.a. böcker och utställning på andra k-märkta byggnader, anläggningar och hus, som vi inte besökte. Jag tittade mer på gamla foton och tjuvlyssnade lite på folk runt omkring, som mindes och undrade. Så förundrades jag förstas av mekaniken i detta hus, av det underbart grova träet och av det att man måste vårda även havre väl, annars börjar det gro. Jag trodde att det bara var att torka och möjligtvis att det kunde mögla om det blev för fuktigt. Guiden Mats Hillergren hade mycket intressant att berätta om detta. Yngste besökare där var endast 5 dagar gammal. Att bussar inte startar utan ström visste jag däremot redan, men inte att Sundstöms var så snabba att fixa fel.

Sista stoppet var Soldattorpet och nu var barnen som varit med för hungriga för att fortsätta. Jag var också hungrig och frös, men här stod en så trevlig kapten, (som egentligen var major, Niclas Bäck, men ibland soldat, eller hur det var), så jag höll ut. Och här fanns också historia värd att lyssna på. Men intressantast för mig, som är keramiker, var inventarierna. Nygamla former började snurra i mitt huvud. Utanför pratade de om vilken perfekt dag det blivit, inget regn trots allt och inte för blåsigt för ballongen, fast det varit risk för det. Alla verkade nöjda med dagen. När vi kom tillbaka till stadshuset började det dugga så jag fick småspringa ner till min bil vid Sockenmagasinet och jag hann precis före regnet.

Lilmarie Mellberg

Kulturhusens Dag-Tack

Till Per Helmersson och Björn Bergkvist (Ballongflyg i Väst), Urban Sundbom (chaufför), Fredrik Nilsson, Mats Hillergren, Niclas Bäck, Hans Söderström, Anders Lindström, Berthill och Laila Munkestam, Svante och Margareta Näslund, Lars Berg, Sigvard Holmbom, Tomas Johansson och Eila Fredriksson.

Björn Fredriksson

Tvättregister för hushållningar och på resor

Att uttaga bläckfläckar

Så snart man fått en sådan fläck, så fuktas den med ängsyra eller citronsaft, eller och stark ättika, och tvättas ut den med hård vit tvål.

Att få gul tvätt hvit igen

Tvätt, som blivit gul antingen genom för långt liggande eller genom allt för hett vatten, hvilket först blir synbart på bomullstyg, kan på följande sätt göras hvit igen. Man lägger tvätten, som blivit gul, åtta dagar i blöt i kärnmjolk, tvättar den sedan rätt dugtigt med såpa i ljumt vatten och låter den torkas. Skulle det icke nog hjälpa första gången, så tvättar man den än en gång på samma sätt. Men kärnmjölken måste vara några dagar gammal och redan börja surna.

Att uttaga fläckar ur linne, bomullstyg och silke. Man kaste kalfs- och fåreben i elden och låter dem rätt väl genombrännas och stöter dem sen till ett fint pulfver. Af detta pulfver lägger man något på grått papper, på detsamma det fläckiga tyget, herpå åter pulfver och öfver detsamma grått papper, och stryker så på alltsammans något litet med ett tämligen hett stykjern, men tager sig dervid i akt att man ej bränner det strukna brunt, utan stryker det heldre flera gånger å rad om det är nödigt. Efter detta förfarande stryker man deröfver med en mjuk borste och borstar äntligen af pulfvert. Denna behandling kan man också företaga med venedisk tvål.

Om ortnamn i Edefors socken

I Harads har man sedan 1956 haft en studiecirkel i Edefors sockens historia.

Komminister Lester Wikström har varit ledare och han berättar i denna och följande artiklar om några av de resultat, man nått fram till.

SOCKENBESKRIVNINGAR brukar börja med förhållandena i den grå forntiden. Här skall inga djupdykningar företas. Vi skall endast konstatera att fynden från de äldsta tiderna för Edefors sockens del inte är särskilt talrika. Av stenåldersföremål finns på Statens historiska museum ett par spjutspetsar, som hittats i Bodträskfors, en tvåreggad mejsel av hård, svart skifferbergart, som kom fram 1908 vid plöjning av en åker i Havsträsk, samt eggpartiet av en räteggad yxa eller norrbottnisk hacka, funnen vid "nybruket" en km nedanför Edefors turisthotell.

Koloniseringen av Lule älvdal fick fart på 1300-talet, och från denna tid har vi dokument, som visar att laxfisket i Edefors var föremål för stormännens synnerliga intresse. Det är inte lätt att få ett säkert grepp om bygdens äldsta historia. I denna artikel skall ortnamn hjälpa oss en bit på vägen.

HARADS BY skall, enligt vad många av de gamle berättar, ha fått sitt namn efter en birkarl Harald, som var byns förste invånare. Andra påstår, att namnet är finskt eller lapskt. Vem skall man tro?

Låt oss se efter hur bynamnet stavas i de äldsta av oss kända handlingarna: Haraldsz (1539), Haralds (1543) och Haraldz (1553). Det kan inte råda någon tvekan om att namnet på 1500-talet uppfattades som Haralds by. Det skulle då vara analogt med t.ex. Bensbyn (Bengt) och Björnsbyn (Björn). Men om denne Harald var förste man på plan, om han var birkarl och om han var svensk, finne eller lapp – ja, därom veta vi intet.

SVARTLÅBOARNA ANNO 1543 bör väl vederfaras samma ära som "methårasa" och därför nämnder vi nu att bönderna där hette Nills Olson, Iöns Olson, Per Anderson, Olaff Anderson och Iöns Hindersson.

Att förklara namnet Svartlå är inte lätt. Somliga påstår, att det finns ett svart pulver i sanden. Namnets senare del, lå, möter vi även på andra håll, t.ex. Sandlå i Råneå och Oslo i Norge, och det åsyftar den nedersta kanten av stranden, som vågorna spolar över. Intressant är dock byaetymologien: När man fordomdags rodde efter älven, låg en rastplats vid Svartlå. Man stannade vid ett stort,

kullfallet träd, lågan, för att äta och vila. Trädet blev så småningom svart av allt eldandet och så kallades denna plats "Svartlågan", vilket blev Svartlå.

Det är många bynamn som har ett dunkelt ursprung. Varför heter det Havsträsk? Och vad betyder Kamrum?

ALPAS har inte med Alperna att göra, så som somliga tror. Det är lapskt och betyder lodjur. Bjässand bör väl tolkas såsom syftande på "bjässen", alltså björnen. Bovallen, Bodträskfors och Bogärden påminner oss om gamla fåbodplatser.

Degerberget: deger = diger = stor. I senare tid har man dock förlorat känslan för ordets ursprungliga betydelse. Ofta är det fråga om något som är stort i förhållande till den närmaste omgivningen.

I **DETTA SAMMANHANG** kan det vara av ett visst intresse att få veta vilka som 1543 hade hemman i Harads. Jordeboken talar om att de hette Oloff Person, Erich Ionson, Erich Jönsson, Jöns Ionson, Olaff Person, Nills Smed, Nills Ionson, Erich Jonson, Nills Ionson och Per Olson.

Att Harads i gamla tider varit en viktig marknadsplats vet vi också. Nils Andersson i Söderby berättade 1595 att lapparna i Lule lappmark infunno sig för att handla med birkarlarna vid Harads eller Bredåker vid tiden kring Marie Bebdådsedag. Det vill synas som om marknadsplatsen sedan flyttades norrut, till Edefors.

GULLTRÄSK skall enligt traditionen ha uppkommit därav att det finns en guldskatt i sjön. Den skatten bör nog uppfattas såsom bestående av fisk, som på lapska heter kuolle, vilket sedan förvanskats. I detta sammanhang kan också nämnas **Odjursberget**, som kan vara ursprungligt men acceptablare synes den uppgiften vara, att sjön Bredträsket vid detta berg på gamla handlingar skrives äddå jaure (= nysjön), vilket missuppfattats och försvenskats till Odjursberg.

Hapträsk har samma inledande stavelse som Haparanda. Det finska haapa betyder asp.

SILBONAH, alltså Silbofolket, kallas rödingsträskarna. Traditionen vet nämligen att berätta om en förnäm anfader vid namn Silversparre. Att Onatjärn kommer av det lapska Unna, liten är mycket troligt¹. Urstjärn är svårare att förklara. På 1500-talet förekommer visserligen i Västerbotten mansnamnet Urse men sannolikt är urs (dialektalt "usch") genitivformen av ulv. Umtjärn börjar med samma stavelse som Umeå. Namnet är säkerligen mycket gammalt och kan härledas ur isländskans ymr, "larm" och ymja, "klaga, larma".

ÅMINNE är ett namn, som finns även på andra håll och betyder då åmynning. Men platsen hette tidigare **Västerby**, och namnbytet har sin särskilda historia:

När kronprinsen, sedermera Carl XV, med stort följande 1858 - vi firar alltså hundraårsminnet i år - hade företagit en resa genom Norrbotten kom han den 22 aug. till Överkalix och inkvarterades i prästgården hos kyrkoherden Lars Isak Hellman. Efter middagen slog man sig ned i trädgården och samtalade om resans många äventyr och rika upplevelser. Kronprinsen yttrade:

- Aldrig i mitt liv kan jag påminna mig ha haft så lugnt och trevligt som under denna resa. Vill ni som jag, gossar, skaffar vi oss en farm någonstans upp efter Lule älv och slår oss ned där som nybyggare om det skulle bli tråkigt nere i Stockholm!

Förslaget mottogs med entusiasm.

- Skaffa då hit papper, bläck och penna, sa kronprinsen och vände sig till kyrkoherden, så skall vi sätta upp en bolagsordning, för en sådan måste vi väl ha, eller hur?

- Vad skall bolaget heta?

- Åminne, föreslog någon, till åminnelse av kronprinsens besök i Norrbotten.

Ja, så gick det alltså till när Västerby blev Åminne.

VI HAR SETT hur bland ortsnamnen svenska, finska och lapska namn mötas, och därmed av-speglas också att det är dessa tre folkslag, som format bygden till vad den nu är.

Norrländska Socialdemokraten den 17 juni 1958

^{1/} I avvittningsutslag 13/11 1856 (Överluleå tingslags häradsrättsarkiv A II b vol. 3) benämns Onatjärn Aunatjärn med anledning av att platsen var släkten Aunas huvudviste. Detta anses vara det ursprungliga namnet.

Se även boken Gåjkkul - Kåikul. En skogssameby i förändring. Luleå 2005

Agneta Silversparf 2005

Granströms

För släktforskare kan gamla tidningsartiklar vara en guldgruva. Kyrkböckernas data i all ära men dom säger ofta inte mycket om själva människan. En framgångsrik och välbärgad släkt med ett blomstrande jordbruk och en stor renmakt slogs brutalt i spillror inom loppet av några år och artiklarna om dessa händelser är mycket detaljerade.

Vådaskott med dödlig utgång

Onsdagen den 14 d:s befunno sig åbon Nils Granström från Rödingsträsk by, Harads, och dennes släkting hemmansägaren Johan Nyman ute i "renskogen" för att öfva tillsyn öfver sina på bete varande renar. På ungefär en mils afstånd från nämnda by gjorde de rast å Slättberget för att vid en stockeld koka kaffe. Den medhafda bössan blef under tiden ställd mot en träd-stam. Medan männen voro sysselsatta med kaffedrickningen kom plötsligt en fågel och slog sig ned i deras omedelbara närhet. Granström bad då Nyman att taga bössan och skjuta fågeln, hvilket denne äfven skyndade att göra. I hastigheten kom han dock härvid olyckligtvis att stöta omkull bössan med påföljd att skottet brann af och kulan träffade Granström i pannan. Förfärad frågade Nyman:

"Träffade skottet dig?" och erhöll jakande svar. N. frågade häpen, om han skulle skynda efter skjuts, och den skjutne hade ännu kraft att tillråda detta.

Nyman lämnade nu sitt ofrivilliga offer kvar i skogen för att återvända till Rödingsträsk, varifrån bud sändes till Harads efter läkare. Doktor Werner infann sig omedelbart, men läkarekonsten kunde ingenting uträtta. Den sårade afled påföljande dag. Granström var 40 å 45 år gammal och ogift, meddelar N.D.

Norrbottens-Kuriren den 19 november 1906

En beklaglig drunkningsolycka

inträffade för några dagar sedan, då renskötaren Lars Granström, Rödingsträsk, Edefors, gick ned sig på svag is, då han på skidor skulle färdas öfver en tjärn. Han hittades åtta dagar efter olyckan stående på hufvudet i vaken. Han hade ej kunnat frigöra sig från skidorna, som voro fastgjorda. Mannen var mellan 55 - 60 år, änkeman sedan några år och fader till flera vuxna barn.

Norrbottens-Posten den 15 november 1909

Släktforskardagarna i Halmstad 25-26 augusti 2007

Text och foton av Anna Stenberg

Mitt namn är Anna Stenberg och jag är medlem i BÖFF sedan ett antal år tillbaka. Jag har släktforskat sedan 1985 och jag har även lett ett antal släktforskarcurser medan jag bodde i Luleå, men jag är barndomsfödd i Boden.

Anna Stenberg

Jag flyttade till Göteborg december 2000, men är sedan november 2005 bosatt i Halmstad. Jag fick en förfrågan tidigt i våras om jag kunde tänka mig att gå som styrelsens ombud på Riksstämman vilken skulle gå av stapeln under släktforskardagarna i Halmstad. Valet var inte svårt, utan självklart, eftersom jag bor här. En annan medlem, Ove Westman, bosatt i Källered, strax utanför Göteborg, fick samma förfrågan.

Riksstämman och många utställare höll till på Halmstads teater och alla dess 4 våningar. Några andra utställare höll till i två våningsplan på det nybyggda stadsbiblioteket.

Halmstads teater

Stadsbiblioteket

Jag har tidigare aldrig bevistat släktforskardagarna så det här var en ny erfarenhet för mig. Det var otroligt mycket folk och utställare.

Många lokalföreningar i det södra närområdet var representerade, såsom Skåne, Göteborg, Halland, Jönköping, Småland, Värmland, Gotland m.m. ingen norr om Dalälven tyvärr, för min egen del.

Sveriges Släktforskarförbund ställde ut i en monter och hade med sig saker till försäljning, så jag passade på att köpa senaste utgåvan av Sveriges dödbok. Jag hade ingen sedan tidigare och den har redan gett mig mycket kött på benen.

Genline var också en av utställarna och de hade mässpriser på abonnemang för dem som var intresserade.

SVAR i Ramsele ställde också ut, men jag hade förväntat mig att de kanske skulle ha lite gamla mikrokort till försäljning, men så var inte fallet. De hade inte så mycket material i sin monter heller.

Det fanns även en del bokantikvariat representerade också. Det kan vara ett bra tips att ha med om någon ort uppe i Norrbotten ska anordna de här dagarna någon gång. Det var många föreläsare också.

Hela lördag eftermiddag gick åt till Riksstämmans möte. Ordförande Ted Rosvall öppnade mötet och sedan följde allmänt upprop.

Ordförande Ted Rosvall

Innan mötet hade jag inte fått fatt i Ove, men döm om min förvåning när jag hörde att han satt i raden bakom mig. Jag tänkte att han måste jag få fatt i efter mötet. Det blev ett hett och intensivt möte. Det var förbundets dåliga ekonomi som diskuterades flitigt. Frågan om man kunde ge styrelsen ansvarsfrihet eller om man skulle satsa på ett nytt möte bollades fram och tillbaka. Många i salen tyckte dock att ett nytt möte kostar ju ännu mera pengar och nog måste man ju kunna lita på om revisorerna ger styrelsen ansvarsfrihet. Däremot måste det bli skärpning framåt ansåg man. Man valde nya styrelserepresentanter till förbundet också.

Mötesordförande och sekreterare, samt förbundets ordförande.

Efter mötet tog jag och Ove ett fika inne på Halmstads teater där vi diskuterade hur det är att vara släktforskare och vilken förståelse eller snarare brist från förståelse man har från sina släktingar för det arbete man faktiskt lägger ner. De har ofta svårt att förstå hur det kommer sig att man kan fastna i dom problem som uppstår i flera år framåt och sedan bli överlycklig när man äntligen får en lösning.

På söndagen gick jag tillbaka för att se lite mera noggrant på utställarutbudet och det kan jag verkligen rekommendera om någon av er andra far iväg på släktforskardagarna framöver. Dels hade många utställare satt ner priserna på sina produkter (ja nu kunde man fynda) och sen var det betydligt mindre med folk, så nu hade man möjlighet att faktiskt gå fram och prata utan att folk knuffade och buffade i en. Inne i stadsbiblioteket fick hallänningarna hjälp med att hitta sin släkt tre generationer tillbaka. Vilken möjlighet! Det är ofta sånt som gör folk sugna att börja.

I övrigt hade vi tur med vädret, sol och klarblå himmel.

Styrelsen i Sveriges Släktforskarförbund.

Foto: Ove Westman

Sågställare Lars Westman i Björkfors Sågverk del 2

I del 1 infördd i Boden-ANAN 2003/3 beskrevs hur de troliga föräldrarna till Lars Westman vaskades fram ur olika källor. Här i del 2 bekräftas dessa, och dessutom hur en lika oväntad som trevlig släktresa uppstod.

Upplösningen.....!!!

Tre månader efter del 1 fick jag två ebrev på samma dag som båda angav samma föräldrar till vår efterlyste Lars Westman! Det ena kom från Inger Hedgren i Luleå, som har Lars och hans fru Greta Johansdotter som ana både på sin mormors och på sin farmors sida. Denne Lars hade, liksom för oss andra, varit ett "hopplöst och frustrerande fall" för henne. Sedan hon läst del 1, letade hon i församlingarna längs Torneå älv, Lars hade ju en skuld till en handelsman i Torneå enligt bouppteckningen. När hon en kväll kom till Pajala och Kengis, reste sig håret rakt upp, detta enligt hennes egen beskrivning, när hon i Födelseboken C:2 sidan 41 för år 1763 läste:

Bild Utdrag ur Pajala/Kengis C:2 sid 41

Ingers brev börjar med: "Jag har honom!". Lars föds alltså i Kengis den 3 Dec 1767 av föräldrarna Johan Westén och Brita Larsdotter.

Det andra brevet kom från Jan-Anders Perdahl, geolog bördig från Mattila och boende i Malå. Han hade sökt i nättidningen Rötter på namnet "Westén" och fann min efterlysning på Lars. Jan-Anders hade av en slump då han forskade på sin frus sida i Pajala, ramlat över familjen Westén i Kengis. Jan-Anders är bördig efter Lars Westmans syster Katarina. Han hade även läst om Johan Westén i boken "Ur Norrbottens finnbygd och dess befolknings historia" av Hugo Ternérz. Citat från boken: "För den manufaktur tillverkning som Steinholtz började vid Kengis Bruk på 50-talet, måste han skaffa fackkunnig ledning. År 1755 anställde han stålsmeden Johan Westén för fyra år att idka stålbrenneri och lära upp en skicklig dräng. Men strax därefter begärde Westén att bli fri från kontraktet och för sin väg." Två helt oberoende källor angav här alltså samma föräldrar till Lars, vissa dagar är klart bättre än andra.....

Järnets Väg

Hösten 2004 åkte ett gäng från Boden upp för att följa Järnets Väg och få mer kunskap om Kengis och Torneverken. Vi hade en stor del av Sveriges ögon riktade på oss, men det berodde mer på att Römppäviikko arrangerades samtidigt, och framförallt på världspremiären av filmen "Populärmusik från Vittola" av Mikael Niemi, än på oss "återvändare". Via koppargruvan i Svappavaara, rester av masugnar i bl.a. Paleokorva så guidades vi i Masugnsbyn av en mycket entusiastisk och kunnig man, Henrik Lantto. Vi fick en ordentlig redogörelse av historien kring Norrbottens första stora industriella järnhantering från mitten på 1600-talet och med Arendt Grape i fokus. Senare på kvällen överraskade Henrik oss på vandrarhemmet i byn med nykokt hjortronsylt till "göteborgarna". Vi hade dessförinnan avnjutit en delikat anrättning, resan till ära döpt till "Kengisgryta". Dag två tillbringades i Pajala och senare på en gummiflotte längs Torneå älv, beledsagad av ingen mindre än Björn Sohlberg, tillhörande ägarfamiljen till Kengis Bruk. Tack Tomas från Pajala Event för detta överraskande arrangemang! Vi steg iland strax ovan Kengis Bruk, vilket var klokt då vi senare såg de vilda forsarna där. Björn guidar oss generöst i omgivningarna till bruket och berättar om dess över 250 år gamla historia, oftast kantad av uteblivna förtjänster för bruket och svält och misär för dess arbetare. Den pampiga herrgården som byggdes 1804 med tillhörande ekonomibyggnader finns fortfarande kvar på platsen, och framförallt den mäktiga forsen som drev brukets stångjärnshammare och kvarnar så länge. Vi har en gammal karta med oss som visar alla byggnader som då fanns på platsen, vi tänker oss tillbaka och kan nästan se och höra vad som hände på denna plats där som mest omkring 250 människor bodde och arbetade under mycket knappa förhållanden. Efter ett ihärdigt regnväder under två dagar, spricker molnen plötsligt upp, solen strålar varmt på oss och vi får en chans att ta några bilder på denna historiska återkomst till Kengis. 241 år efter Lars Westmans födelse på platsen, trampar vi samma mark som han en gång gjorde, vi tar bruksherren med oss och förevisar ögonblicket.

Bild Kengis Bruk september 2004. Från vänster Erling Molin, Björn Sohlberg, Ove Westman, Arne Westman, Lisbeth Eriksson och Sven Åke Westman.

Tack Björn Sohlberg och kapten på skutan som jag tyvärr glömt namnet på, för en högst minnesvärd upplevelse för oss. Säkert kommer vi att återvända flera gånger till denna fantastiskt vackra plats, och Henrik Lantto i Masugnsbyn, det var inga "riktiga" göteborgare du bjöd din sylt på, vi var alla norrbottningar men vi njöt kungligt av din sylt i alla fall.

Vedevåg

Karl-Erik Sohlberg, pappa till Björn, berättade att det fanns mer att läsa om Kengis i boken "Forna tiders järnbruk i Norr- och Västerbotten" av P. Norberg. Han kunde knappast ana hur värdefullt detta tips skulle visa sig vara, i boken finns nämligen uppgiften att Johan Westén var utbildad vid Vedevåg. Detta bruk ligger i Västmanland och har en historia som börjar i mitten på 1500-talet. I kyrkoböckerna för Lindsberg Landsförsamling återfinns Johan och hans flyttning till "Norrland" 1753 och att han gick i lära som gesäll vid Vedevågs Bruk hos Stålbrännare Carl Pihlström.

Norrbotten och Kengis 1753

Vad visste Johan om denna avlägsna landsända där Abraham Steinholtz kallar på hjälp, kanske ingenting. Vad drev honom att åka, äventyrlusta eller en utmaning och chans att tjäna mer pengar än vad han kunde i Vedevåg? I hans kontrakt stod att han skulle arbeta på bruket under fyra år och själv bygga upp den ugn som stål skulle brännas. Hans äventyr i Kengis blir förvånansvärt, han beskylls av Steinholtz för att vara en dålig stålbrännare, Johan förklarar att järnet från Kengis är mycket underhålligt och begär att få göra prov med järn rekvirerat söderifrån, vilket Steinholtz inte förmår skaffa. Johan löser sin skuld och reser ifrån Kengis, riktigt var och när är oklart. I kyrkoböckerna dyker han och hans familj upp i Björkfors i Nederkalix församling 1767, men med tanke på att det gått 14 år från det att han kom till Kengis, verkar det sannolikt att resan från Kengis gick över andra platser. Kanske stannar familjen upp i Torneå där handelsman Abraham Fought bor och som löste Johan från sin skuld till Steinholtz. Samma man lämnar också in den första ansökningen om att få starta ett manufakturverk i Björkforsen, det finns en koppling mellan hans intentioner och Johans kunskaper i järnhantering.

Sidan 339 i AI:2 Nederkalix församling

Prästen i Björkfors för in familjen på sidan 339 i husförhörlängden AI:2, den sida som sedan försvinner till förtvivlan för släktforskare långt senare och som även blir upphov till denna släkthistoria. Men tack vare dess försvinnande har den betytt mycket för vår släkt. Jakten på Lars Westmans föräldrar har medfört att vi har upptäckt en underbart vacker plats i Norrbotten, vi har genomfört den första stora släktträffen med värdskap av Lisbeth Eriksson med släktforskande pappa Arne Westman, Erling Molin och

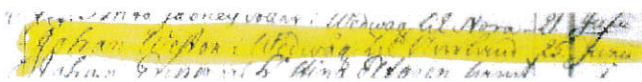
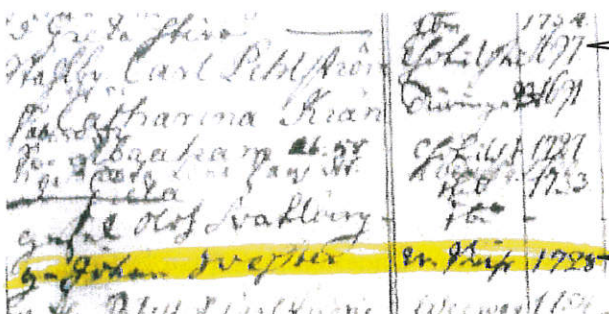

Bild Lindsdesberg Landsförsamling AI:8 år 1753

Johan Westén i Wedwåg til Norrland 25 Juni 1753

Stålbr. Carl Pihlström

gesäll Johan Westén W.Båhr 1728

Bild Lindsdesberg Landsförsamling AI:A7

Sally Sundbom i Rödbergsförtet. Vi har kanske framförallt träffat de personer som bara var ett namn tidigare, så tack sidan 339 i Husförhörslängd AI:2 Nederkalix församling var du än befinner dig!

Efter detta lyckliga slut på en svårknäckt nöt, kan vi nu äntligen andas ut och ägna oss åt andra saker. Renoveringen av badrummet som skulle varit klart för länge sedan kan nu äntligen förverkliga. Stopp ett tag,

Lars hade ju även en mor, Brita Larsdotter som ännu ingen kunnat placera i genealogin. Vilka var nu hennes föräldrar, och var kom hon ifrån? Vi får klara oss med duschen på toaletten i vinter, få se nu, var skall jag börja leta.....

Ove Westman

owestman@telia.com

031 - 795 1995

Bild Alternäs sommaren 2005, släktträff

Frans Emil Hellgren och Erica Magdalena Berggren
(Foto: Jakob Elof Harnesk)

Björn Näsvalld prasslar med ogiltiga pengar
(Foto: Göran Englund NSD 1955)

Frans Hellgren, en driftig man som livligt deltog i utvecklingen av näringslivet i Boden. På hans visitkort hade kunnat präntas gästgivare, handlare, byggmästare, sågägare och possessionat. Under en period satt han dessutom i fullmäktige och var 2:e sprutförare i brandkåren.

Staden har hedrat denne man genom att uppkalla en central gata efter honom, Hellgrensgatan.

Frans Emil Hellgrens antavla

<p>2 Frans Emil Hellgren f.1862-05-20 Gammelstad (Kyrkovall Nederluleå (BD) d.1949-11-13 Hellgrensgatan 1, Bode Överluleå (BD) Fastighetsägare, hem.äg Boden Överluleå (BD) g.1886-07-15</p>	<p>4 Johannes Hellgren f.1827-03-28 Kvarteret Lekatten Piteå stad (BD) d.1886-02-13 Boden Överluleå (BD) Gästgivare, handlare, fä Boden Överluleå (BD) —g.1850-12-12</p>	<p>8 Andreas Hellgren f.1797-08-07 6:e kvart. Falken 72, Piteå stad (BD) d.1872-08-13 Lekatten 127, Piteå stad (BD) Borgare, fånggevaldiger Piteå stad (—g.1823-03-16</p> <p>9 Sophia Brita Wiksten f.1802-09-17 Norrholm 141, Piteå stad (BD) d.1874-05-14 Lekatten 127, Piteå stad (BD) Borgarhustru Piteå stad (BD)</p>	<p>8 Andreas Sandberg f.1755 d.1813-07-02 6:e kvart. Falken 72, Piteå s —g.1789-01-22</p> <p>17 Christina Dorotea Hortling f.1765-09-22 Piteå stad (BD) d.1843-11-06 6:e kvart. Falken 72, Piteå s</p> <p>18 Johan Wiksten f.1767-02-10 d.1835-05-21 Norrmalm 141, Piteå stad (—g.1798-09-30</p> <p>19 Christina Roström f.1766-11-14 Piteå stad (BD) d.1825-05-12 Norrmalm, Piteå stad (BD)</p>
<p>1 Johan Emil Hellgren f.1887-04-13 Boden Överluleå (BD) d.</p>	<p>5 Carolina Johansdotter f.1835-06-14 Frostkåge Skellefteå lfs (AC) d.1866-09-15 Boden Överluleå (BD)</p> <p>Boden Överluleå (BD)</p>	<p>10 Johan Pehrsson Lindström f.1812-03-23 Ersmark:4, Skellefteå lfs (AC) d.1890-01-27 Frostkåge:13, Byske (AC) Bonde Frostkåge, Skellefteå (AC) —g.1834-10-19</p> <p>11 Anna Lovisa Nilsdotter f.1816-08-13 Frostkåge:11, Skellefteå lfs (AC) d.1892-04-29 Frostkåge, Byske (AC) Bondhustru Frostkåge, Skellefteå (A</p>	<p>20 Pehr Pehrsson f.1780-12-17 Ersmark:4, Skellefteå (AC) d.1862-04-13 Ersmark:4, Skellefteå (AC) —g.1807-06-30</p> <p>21 Sara Cajsa Nilsdotter f.1785-10-24 Ersmark, Skellefteå (AC) d.1869-02-04 Ersmark:4, Skellefteå (AC)</p> <p>22 Nils Olofsson f.1778-05-28 Frostkåge, Skellefteå (AC) d. —g.1801-01-00</p> <p>23 Sara Greta Andersdotter f.1781-10-31 Myckle, Skellefteå (AC) d.</p>
<p>Mjölhare</p>	<p>6 Erik Johan Berggren f.1836-03-06 Svartbyn:3 Överluleå (BD) d.1902-11-12 Boden:1 Överluleå (BD) Bonde Svartbyn:7 Överluleå (BD) —g.1861-01-18</p>	<p>12 Anders Berggren f.1803-01-01 Svartbyn:3, Överluleå (BD) d.1859-09-24 Svartbyn:3, Överluleå (BD) Bonde Svartbyn:3, Överluleå (BD) —g.1826-03-28</p> <p>13 Cajsa Brita Ericsson f.1804-01-08 Svartbyn:5, Överluleå (BD) d.1856-03-04 Svartbyn:3, Överluleå (BD) Bondhustru Svartbyn:3, Överluleå (</p>	<p>24 Anders Carlsson Berggren f.1766-01-26 Svartbyn:9, Överluleå (BD) d.1846-02-07 Svartbyn:3, Överluleå (BD) —g.1800-03-25</p> <p>25 Maria Andersdotter f.1780-03-22 Svartbyn:3, Överluleå (BD) d.1818-05-08 Svartbyn:3, Överluleå (BD)</p> <p>26 Eric Olofsson f.1771-04-07 Svartbyn:5, Överluleå (BD) d.1829-11-14 Svartbyn:5, Överluleå (BD) —g.1803-04-07</p> <p>27 Magdalena Pehrsson f.1780-03-20 Svartbyn:8, Överluleå (BD) d.1818-02-01 Svartbyn:5, Överluleå (BD)</p>
<p>3 Erica Magdalena Berggren f.1862-09-15 Svartbyn:7 Överluleå (BD) d.1933-05-15 Boden Överluleå (BD)</p> <p>Boden Överluleå (BD) g.1886-07-15</p>	<p>7 Brita Magdalena Isacsdotter f.1839-05-13 Unbyn:10 Överluleå (BD) d.1920-10-05 Boden Överluleå (BD) Bondhustru Svartbyn:7 Överluleå (BD)</p>	<p>14 Isaac Johansson f.1793-11-12 Sunderbyn:27, Nederluleå (BD) d.1857-08-10 Unbyn:10, Överluleå (BD) Bonde Unbyn:10, Överluleå (BD) —g.1821-12-09</p> <p>15 Elsa (Lisa) Greta Larsdotter f.1799-11-23 Unbyn:11, Överluleå (BD) d.1887-05-02 Unbyn:10, Överluleå (BD) Bondhustru Unbyn:10, Överluleå (B</p>	<p>28 Johan Nilsson f.1754-01-30 Sunderbyn:27, Nederluleå (—g.1786-01-01</p> <p>29 Anna Pehrsson f.1758-11-10 Sunderbyn:29, Nederluleå (—g.1786-01-01</p> <p>30 Lars Ericsson f.1766-10-18 Sunderbyn, Nederluleå (BD) d.1840-03-14 Unbyn:10, Överluleå (BD) —g.1793-12-08</p> <p>31 Greta Pehrsson f.1767-08-27 Unbyn:6, Överluleå (BD) d.1855-07-01 Unbyn:10, Överluleå (BD)</p>

Mat i slåttertids och efter fisket

Maten bars i en arbetssäck /parkavuossa/ av renskinn samt i en näverkont, karlbördorna. Pigan bar, förutom lie och räfsa, på mesen, en träflaska med mjölk, vanligen fil samt en kokkittel av koppar, i vilken fanns en skinnpåse med kornmjöl.

I parkasäcken och konten funnos följande matvaror och förnödenheter: tunnbröd samt hårt eller mjukt knäckebröd, "kakun". I brist på "kakun" medfördes kornmjöl, så att man kunde själv på glöden grädda s.k. glödkakor /hillakakku/, smör i trä- eller näverask, ett stycke lufttorkat renkött, vanligen bringa eller bog, någon gång ett torkat utan- eller innanlår /ulkuts eller sissnits/. Dessa sistnämnda räknades som den förnämsta "fälmät". Dessutom medfördes: ett stycke torkad renblod till palt samt till klimpsoppa eller blodvälling.

Med en rund sten malde man sönder ett lagom stycke lufttorkad blod i en rund träskål till pulver. Sedan slog man vatten på. Torrbloden smälte då och det blev som vanlig blod, färsk och fin, som efter en nyslaktad ren. Vidare medfördes ofta en s.k. togg, en löpmage /kuomar/ fullstoppad med renens buk- och njurfett, lufttorkad, stundom även s.k. isp, en nätmage fullstoppad med en del sönderskuret innanmäte såsom hjärta, mellangärde, s.k. senkött /avskiljts vid dragning av senor/ m.m, även den lufttorkad. När man kokade blodklimpsoppa slog man vatten i kitteln, skar i något av toggen och ispen samt lät det koka ½ timme. Under tiden gjorde man i en skål klimpsmet av blod och kornmjöl. Klimpen ilades med sked och, sedan den kokats, var soppan färdig. Den äts ur gemensam träskål, ja, stundom direkt ur kitteln.

Vid kokning av blodvälling /mallejuptsu eller ruosta/ användes samma sovel. Blodet hälldes nu direkt i kitteln under omrörning, det kokta blodspadet avreddes med litet kornmjöl. Blodvällingen användes när man hade ont om mjöl. Vissa dagar hade man torrköttsoppa till middag. S.k. tunnbrödsblöta förekom stundom till frukost jämte saltfisk, grav eller stekt. Brödet blöttes i kokande köttspad, varefter det lades på en smörklick i en träskål. Om man hade ont om skålar gjorde man sig en liten näverriva till matkär. Aftonvarden vid 5-tiden e.m. åto vi stundom torrkött, som det var jämte smörgås, stundom smörgås och torkad ren- eller koost. Fläsk fanns ej på den tiden, och jag såg aldrig en bonde vid den tiden ha någon gris. Omkring tio år senare började det amerikanska fläsket komma i handeln. Det blev mycket omtyckt.

Till kvällsmål åto vi vid åttatiden ofta kornmjölsgrot med fil till grötväta. Någon gång förekom s k sirapsväta /sirap och vatten/ till grötväta. Kaffe användes nu allmänt och dracks minst tre gånger dagligen. Ibland

skuru vi i ost eller torrkött i kaffekoppen, i synnerhet då vi ej hade socker, ty socker fanns ej alltid och det var dyrare än nu. Till kaffesocker användes stundom s.k. bröstsocker, brunt till färgen. Det var drygare än toppsocker och lika billigt.

I gamla tider, ännu på 1870-talet, var det sed, att kvällsmålet var sent om sommaren, stundom mitt i natten, sedan man kommit hem från mötan /not-dragningen/ eller ljustringen. Man kokade då stor fiskkittel i vilken man även lade en del feta fisktarmar för att få flott. Laxtarmen och gäddtarmen voro läckerheter, ävenså gäddlevern.

Den kokta fisken upplades i stora tråg. Varje bordsgäst eller två tillsammans hade en något urholkad träplatta. På denna lade man den fiskbit man åt av, ävensom ben. Under måltiden doppade man fiskbitarna i en gemensam flottskaål. Man åt stora mängder fisk, ty inga vegetabilier förekom vid fisk- och köttmåltiderna. Många voro så skickliga att bena ur fisken med tungan, att fiskbenen vid ätandet ramlade ut genom mungiporna liksom ur en kvarn. Ett bastant fisk- eller köttmålt sent på kvällen ansågs av de gamla som det bästa sömnmedel. På morgonen brukade man äta överbliven kall fisk.

En del fisk saltades för vinterbehov. Till följd av vanlig saltbrist vande man sig att äta sur fisk. Man fick smak för den och kunde inte med riktigt ordentligt saltad fisk. Att torka osaltad eller endast ringa saltad fisk var vanligt. Sådan fisk, särskilt lax och gädda, voro även handelsvaror. Man torkade på träd och stänger på luove eller på stora stenar, till vilka man klev upp på en trapstock och på vilka stenar man hade torkställningar. Fisk röktes man också i rieppen liksom kött, helst något saltad. Sådan kåtarökt fisk, liksom även torkad, äts som den var eller stekt på glöd, stundom kokad.

När man är utan kokkärl brukar man koka i en s.k. näverriva. Antecknaren har provat några gånger, och det har lyckats bra. Jag tog ett stort näverstycke ur en björk, vek det i form av ett kärl utan att riva det, sömmade ihop vikningarna med tågor eller spåda vidjor upptill. Jag gjorde riklig glöd under, eld omkring, ej så nära kärlet. Jag kokade så en gång fisk och samtidigt trastägg, som jag funnit. Rivnan kolnade upptill jäms med vattenytan, men eljest förblev den hel och tät. Några gånger när jag varit utan salt, har jag glödstekt fisken hel och ouppgjord. Den blir därigenom något salt. Rensar man den innan man steker, blir den mer osalt.

Ur J G Ullenius Undersökningsanteckningar rörande skogslappsområden å Lilla Luleälv's båda sidor nedom Jokkmokk 1932.

Nya medlemmar

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna i föreningen

					medl.nr.
Ulla Sundén	Krokborsvägen 8	961 44	Boden	0921 - 657 21	733
Ulla-Britt Wälivaara	Sergeantvägen 2 A	961 76	Boden	0921 - 558 66	734
Gunnel Wikström	Parkgatan 10	961 36	Boden	070 - 648 42 24	735
Menry Mattsson	Fornvägen 34	175 68	Järfälla	08 - 38 46 41	736
Stefan Mattsson	Tempelbacken 2	960 24	Harads	0928 - 100 02	737
Inger Lifbom	Åkargränd 2	961 35	Boden	0921 - 502 08	738
Karin Ersson	Bokvägen 5	961 37	Boden	0921 - 131 44	739

Adressändringar

Valdemar Gustafsson	Strandplan 3, 3:03	961 34	Boden	0921 - 144 51	59
Marianne Näslund	Övrabodarna 1	961 93	Boden	0921 - 198 81	100
Lars-Gunnar Palm	Mejerigränd 3, 3 tr	961 61	Boden	0921 - 536 17	235
Sven G. Söderström	Källgatan 26	961 37	Boden	0921 - 186 68	310
Gunvor Wennberg	Kungsgatan 24	961 34	Boden	0921 - 167 17	634

BÖFF

gratulerar dessa medlemmar
som fyllt jänna år under det
tredje kvartalet år 2007

Allan Nilsson

Gösta Falk

Hans Enberg

Ingrid Norlén-Fredriksson

Jan Storm

Kristina Öhman

Lars Lampinen

Ove Hörare

Rune Isaksson

Svante Näslund

Ulla Sundén

TACK

Ett varmt tack från BÖFF:s styrelse för alla de
gåvor och bidrag vi fått:

Georg Palmgren

Luleå

Gudrun Bergenudd

Delsbo

Kristina Öhman

Boden

Leif Björklund

Boden

Sören Björkman

Luleå

Tage Jacobson

Boden

samt till de som gett bidrag i mikrokortsparbössan.

*God Jul och Gott Nytt År
önskar redaktionen och styrelsen*

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning
retur med den nya adressen till:

B Föreningsbrev

Boden-ANAN
Idrottsgatan 2 D
961 64 Boden

ARKIVENS DAG i BODEN

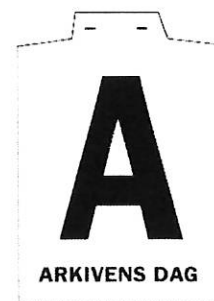
Lördag 10 november 2007 i Stadshuset

Program

Årets rikstema: "Människan i arkivet"

Vårt tema: "10 år med Arkivens Dag"

kl 11.00 Öppnande av Arkivens Dag
Kommunalrådet Olle Lindström

kl 12.00 "Goda virus i arkivens tjänst"
Östen Jonsson LDB

kl 13.30 "Sveriges hemligaste stad som turistort"
Jalle Svanberg Boden Turism

kl 15.00 Arkivens Dag avslutas

Kommunarkivarien kommer att ha visning av kommunens arkiv

Årets by: Unbyn deltar med utställningar om byn igår, idag och framtidssyn

Arrangörerna visar skärmställningar och bildspel hela dagen

Välkomna önskar arrangörerna:

**Boden Överluleå ForskarFörening
Försvarmaktens Regionarkiv
Bodens Filateliförening**

Försäljning av kaffe/te med arkivbakelse eller smörgås